

Prest!

KINKA LARRIAN! 📢 Info+ 25. or

Prest!

BERBETAN: **JOSE LUIS GARCIA** ATLETISMO ENTRENATZAILEA

ERREPORTAJEA: **GENERO INDARKERIAREN AURREAN, ZER?** BARKUA: **TRIKIJAIALDIA**

200-201-202-203-204-205-

Gure babesleak

Babestu Prest!

urtean 25€

Aldizkari hau etxean jaso nahi baduzu bidali zure datuak ondoko helbideetara:

Izen-abizenak
Helbidea
Telefonoa
E-posta
Kontu zenbakia (Iban)

prestharpide@gmail.com
94 447 10 42
Ramon y Cajal 42 / 48014 - Deustu

	Helene Sarasola Isazelaia - Iñigo Martinez Peña		Iritzia	4
	Jone Carral		Gureak kanpoan	5
e	erreportajea Genero indarkeriaren aurrean, zer? <i>Azaroaren 25ean emakumeenganako indarkeriaren aurkako eguna ospatuko da nazioartean. Gurean ere, hainbat ekintza antolatuta dituzte auzoetako talde feministek indarkeria matxista gaitzetsi eta arazoaren errona joateko beharra gogorarazteko.</i>			6
	Arangoitiko eskola		Eskolak	10
	Francesc Macià eta Espainiako Armada aurrez aurre Deustuan (III)		Behin batean	12
	Estibalitz Gereño, Deustuko Ikastolaren sortzailea eta lehen andereñoa zendu da		Artikulua	14
b	berbetan JOSE LUIS GARCIA GONZALEZekin <i>Jose Luisek 47 urte daramatza atletismo entrenatzaile lanetan. Hastapenetan San Inazioko kiroldegiko pista mitikoan ibili zen, baina haren desagerpenarekin Zorrotzara lekualdatu behar izan zuen. Lehengo atleten dedikazioa handiagoa zela uste badu ere, gustura ibiltzen da oraindik.</i>			16
	Olabegako zamalekuak		Irudiak berbetan	21
	LITERATURA Banbupean, xerpen mundura jauzia TRIKIJAIALDIA Deustuko bigarren Trikijaialdia izan dugu jada! PINTXODROMOA Etxe-Berri KULTUR TXOTX Laura Freijo eta Mikel Auzmendi irazoki		barkua bete herba	24

Prest!

Argitaratzailea:

BLB Komunikazioa Koop. Elk.

Tel: 94 447 10 42

Ramon y Cajal 42

Deustu 48014

bilbokoaldizkariak@gmail.com

Zuzendaria: Jone Gartzia Gerra

Erredakzioa: Nerea Olaziregi, Gaizka Suarez, Laura Freijo, Hekor Ortega, Nerea Cubillo, Borja Sarriñandia-Ibarra, Andoni Lopez, Asier Robles, Aitor Sarriñandia-Ibarra, Patxi Gaztelumendi, Olatz Arregi, Mikel Aiartzaguena, Nerea Etxaniz, Lur Mallea, Txema Luzuriaga, Maialen Gago, Jon Intxaurreaga

Kolaboratzaileak: Elorri Bertso-Eskola, Deustu eskola, Deustuko Ikastola, Ibarrekolanda BHI, Intxixu Ikastola, San Inazioko eskola, Deustuko Gazte Lokala, Deustuko Jai Batzordea, Errondoko Auzo Etxea, San Inazioko Jai Batzordea

Argazkiak: Iñigo Azkona Bikandi

Publizitatea: Jone Gartzia Gerra

Diseinua: BOST

Maketazioa: Amaia Gil Basterretxea

Inprimategia: Antza

Ale kopurua: 2.800

Lege Gordailua: BI-571-01

ISSN: 1577 - 9017

Iñigo Martínez Peña
Filosofia irakaslea

Semaforoaren aurrean

Urriarekin batera astea erabat programatzeko beharrari ekin diogu: hamaika ikastarotan matrikulatu, gimnasia joan eta kirol asko egin, umeak eskolaz kanpoko ekintza anitzetara eraman... Badirudi errendimenduaren gizarte honetan ezinbestekoa dela denbora ahalik eta gehien aprobetxatzea. Presio horrekin abiatzen gara jarduera batetik bestera, egun guztiak, ordu guztiak, tarte guztiak... efizientziaz bete beharrean. Antolatu gabeko eta egonean egoteko tarterik ez! Denbora erabat *patologizatu* dugu eta gaixotasun horren sintoma egungo kexarik ohikoenean entzun daiteke: “ez daukat astirik!”. Oso garrantzitsua omen da denboraren kudeaketa, planifikazioa... Baina hiztegi enpresariala giza bizitzaren esparru guztietara aplikatu daiteke?

Horrela nekez bereiziko ditugu aisialdia eta lana gaur egun! Semaforoaren aurrean itxaroteko ezintasuna aipatu zidan lagun batek aurrekoan. Zenbat falta da oraindik argia berde jartzeko? Segundoak ikusten zituen semaforoko pantaila txikian: 20, 19, 18...buff! Urduri, mugikorra poltsikotik atera eta mezuak irakurtzen, erantzuten hasi zen... denbora galtze hori jasanezina egiten zitzaion! Eta harrituta kontatzen zidan egonezin hori, ez zeukalako ezertarako urgentzia berezirik. Agian denborari buruz hausnartzeko eten bat hartu beharko genuke. Denbora galtzea litzateke? Nik behintzat ez nuke erraz jakingo geldiuine horretan galdutakoa edo irabazitakoa neurtzen. Denbora hartu behar dut galdera erantzuteko...

Helene Sarasola Isazelaia
Ikaslea

Greta Thunberg ez da euskalduna

Aldaketa klimatikoa azken garaioetako kezka nagusienetarikoa da, nagusia ez bada. Argitaratutako datuak egia badira, Lur planetak bere onenak emanak ditu eta mende berria bukatu baino lehenago, mendeabaldarrok mundua erabat suntsitzea lortuko dugu. Hasi gara kezka azaltzen, kalera ateratzen, ozen esaten ez dugula eredu suntsitzaile hori nahi eta prest gaudela indarrean dagoen eredu kontsumistaren aurka eragiteko. Baina, euskaldun moduan, horretan ere askoz okerrago ote gauden susmoa dut.

Frantziarrek, alemaniarrek, espainiarrek... haien lurraldea zaindu nahi dute; eta guk, euskaldunok, geure lurraldean arrotz garenok, noren lurraldea zaindu nahi dugu? Lurraldea diodanean, hizkuntzaz, kulturaz, identitateaz... ari naiz, horiek gabe ez baitago izaterik; eta, izaterik gabe, akabo lurraren zaintza.

Europa aberatsetik 16 urteko Greta Thunberg jarri digute eredu. Nor izateko beharrezkoak diren baliabideak bermatuta dituen nerabea: jana, edana, hezkuntza, hizkuntza, lurraldea, identitatea... euskaldunok, euskararen lurraldean (euskarak ez baitauka beste lurralderik), euskaraz bizitzeko itzelezko zailtasunak ditugu eta ezin dugu ahaztu hizkuntza gutxituetako hiztunok, munduko gainontzeko beste lurraldeekiko solidarioago garela; izan ere, geurea aldarrikatzen dugunean, beste guztiena ere aldarrikatzen ari gara: aimarena, katalanena, galegoena, guaranienena...

Beraz, zaindu dezagun nork bere lurraldea bere osotasunean eta, horrela baino, ez dugu lur planeta salbatuko. Eta ez ahaztu, Greta Thunberg ez da euskalduna.

Jone Carral Zarandona

Jatorria: Deustu

Bizitokia: Leon

Ikasketak: Albaitaritza

“Aurten Erreginaren Kopan parte hartu dugu”

Testua

Nere Cubillo
Urkizu

Duela zenbat joan zinen Leonera bizitzera? Zer dela eta?

Duela 4 urte etorri nintzen albaitaritza gradua ikastera. Betidanik nahi izan dut albaitaritza ikasi, eta Euskal Herrian ez dago horretarako aukerarik.

Unibertsitatean hasi zinen arte beti ikasi izan duzu euskaraz. Kostatu zitzaizun hizkuntza aldaketa?

Bai. Gaztelaniaz jakin arren, ikasten dudanean euskaraz antolatzen naiz. Genetika eta bioestatistika ikasgaietan, adibidez, behin baino gehiagotan ez dut berreketa edo zatiki bat gaztelaniaz esaten jakin.

Euskaraz egiteko aukera daukazu Leonen?

Euskaldun asko dago hemen. Nire pisukideetako bat Berakoa da, lehenengo mailatik ezagutzen dugu elkar eta ahal dugun guztietan mintzatzen gara euskaraz. Klaseko euskaldunen batekin ere euskaraz egiten dut, inguruokak harrituta geratzen dira.

Ezberdintasun handia dago Deustuko eta Leoneko etxeen alokairuaren artean?

Itzela. Alokairu eta erresidenzia aukera zabal eta merkea dago Leonen. 200 euroekin ikasle bat lasai asko bizi daiteke etxe partekatu batean. Bestalde, bakarrik bizi zaitezke 500-600 euroren truke.

Ikasleentzako hiri proposa da?

Bai, pila bat ikasle bizi gara hemen. Laster *Espichen* sasoia hasiko dugu. *Espichak* ostegunetan fakultate bakoitzeko komisiok antolatutako jaiak dira. Aste bakoitzean fakultate bateko jaiak ospatzen ditugu eta osteguna izan ohi da egun handia.

Ikasteaz aparte, zer egitea gustatzen zaizu?

Betidanik saskibaloia egin dut eta Leonera etorri nintzenean pare bat urtez jarraitu nuen. Joan den urtean saskibaloia utzi eta errugbia egitea erabaki nuen. Aurten nire bigarren denboraldia da jada Leoneko errugbi taldearekin.

Zein mailatan jokatzen duzue?

Castilla eta Leoneko ligan jokatzen dugu, beste probintziako taldeen aurka. Espainia mailan errugbiko Erreginaren Kopa lehiaketa garrantzitsuan parte hartu dugu ere.

Gradua amaitu ostean Deustura bueltatzeko asmoa daukazu?

Beti nahi izan dut animalia handiekin lan egin, batez ere zaldiekin, eta Irlanda edo Argentina edo zaldi asko dagoen tokiren batera joatea da nire ametsa, ikasten jarraitzeko. Gradua amaitutakoan ikasten jarraitu nahiko nuke, praktikan, master batean...

Zer duzu faltan Deustutik?

Batez ere euria, hemen ez baitu euririk egiten. Bestalde, gure Deustuko giroa, kultura, familia, trikipoteo bat lagunekin, euskarazko edozein kontzertura joateko aukera izatea... Azkenik, nire animaliak. Nire txakurra eta batez ere nire zaldia asko ditudan faltan.

2018ko azaroaren 25eko manifestazioa, Bilbon.

2018ko azaroak 25, Bilobak eta Saniko Gazte Asanblada.

2017ko azaroak 25, Pare.

GENERO INDARKERIAREN AURREAN, ZER?

Azaroaren 25ean emakumeenganako indarkeriaren aurkako eguna ospatuko da nazioartean. Gurean ere, hainbat ekintza antolatu dituzte auzoetako talde feministek indarkeria matxista gaitzetsi eta arazoaren erroa joateko beharra gogorarazteko.

Testua: Jone Gartzia **Argazkiak:** Ecuador Etxea, Bilobak-SIGA eta Pare Gazte Talde Feminista

“Emakumeen aurkako biolentzia zuzeneko erasoetan gauzatzen bada ere, atzetik sistematizatutako zapalkuntza dago”

Emakumeen kontrako indarkeriaren aurkako nazioarteko eguna da azaroaren 25a. Biolentzia, hala ere, egunero pairatzen dugu emakumeok: etxean, kalean, lantokian, lagun artean, ezezagunekin... Indarkeriaz ari garenean, kasu konkretu edo isolatuetan ez pentsatzeko galdegin digu mugimendu feministak, sistemaren egiturazko indarkerian baizik. Emakumeen aurkako biolentzia zuzeneko erasoetan gauzatzen bada ere (irainak, bortxaketak, jipoiak, gutxiespenak, erailketak...) atzetik sistematizatutako zapalkuntza dagoela gogorarazi digute.

Sistema kapitalista, patriarkalean eta neokolonialean jarri dute jopuntua mugimendu feministako hainbat kidek. Lan erreproduktiboak, feminitatearen eraikuntza modernoa, familiaren funtzioa, emakumeon hiper-sexualizazioa eta gorputzaren merkantilizazioa, pornografia eta prostituzioa... ekarri dituzte auzitara.

Justizia “patriarkala” izan da azken aldian kritika askoren jomuga. “(In)justizia patriarkalaren gainetik saretze feminista” zioen iazko azaroaren 25eko manifestazioan Bilbon ateratako pankartak. Horren aurrean, “justizia feminista” aldarrikatu zuten deialdiaren antolatzaileek, “indarkeriarik gabeko bizitza bat edukitzeko eskubidea erdigunean jarriko duen justizia”, alegia. Elkarretaratzean, instituzioak txarretsi zituzten erailketa matxistak gaitzetsi eta horiei aurre egiteko neurririk ez hartzeagatik. Justizia “heteropatriarkala” logika biolento, zapaltzaile eta baztertzaillean oinarritzen dela salatu zuten, eta

“indarkeria matxistarekin amaitzetik oso urrun” dagoela azpimarratu.

Horren guztiaren aurrean, hainbat dira mugimendu feministek aldarrikatutako tresnak. Lehena, autodefentsa feminista, era integralean ulertua. Zaintza eta zaintzaren kolektibizazioa izan da azken bi greba feministetan azaleratutako beste kontu bat. Emakume langileen nazioarteko egunean deitutako lanuzteek etxeko lan erreproduktiboak etetera deitu zituzten Euskal Herriko emakumeak, isilpeko lan hori ikusaraz zezaten.

Martxoaren 8ko manifestazioek jende oldea atera zuten kalera. Mugimendu feministak gero eta oihartzun handiago du, eta asimilaziorako eta instrumentalizaziorako arriskuaz ohartarazi dute bere kide askok. Edonola ere, emakumeak antolatzeke eta saretzeko era berriak sortzen hasi dira horren ondotik, bai eta talde feminista berriak eratu edo berpiztu ere.

Gero eta gehiago

Bilbon eta Deustualdean hainbat dira talde eta elkarte feministak. Azkenaldian Deustu inguruan ugaritu egin dira: duela bi urte izan genuen Saniko Bilobak talde feministaren berri, eta aurtengo ekainean jakin genuen Arangoitiko Kiskitinak taldea martxan dela berriz ere.

Bestalde, sendo errotuta dago Deustun Pare Gazte Talde feminista, iaz 10 urte bete zituena; eta ibilbide laburragokoa da Deustualdeko Emakumeen* Sarea, azken martxoaren 8ko manifestazio jendetsuen

DEUSTUALDEKO TALDE FEMINISTAK

KISKITINAK Arangoitiko talde feminista

@kiskitinak // kiskitinaktaldefeminista@gmail.com

BILOBAK Saniko talde feminista

@BilobakSani // bilobaksani@gmail.com

PARE Deustuko gazte talde feminista

@Paredeustu // deustuparekiderantz@gmail.com

DEUSTUKO EMAKUMEEN SAREA

BAI Botikazarreko talde feminista

HEGOAK Sarrikoko talde feminista

@hegoaksarriko

UMOREZ Ibarrekolandako talde feminista

@u_morez

IZAERA Deustu-San Inazioko emakumeen elkarte

www.izaera.org // izaeraasociacionmujeres@gmail.com

ELKARTEAK

ECUADOR ETXEA

Botikazar 21, eskumako lokala

977 474 971

info@ecuadoretxea.org

ERAIKIZ KOLEKTIBOA

Pedro Astigarraga 4, 2. Lokala (sarrera Kanariar Uharteetara)

665 731 943 / 657 736 023

info@eraikiz.org

DEUSTU-SAN INAZIOKO MODULU PSIKOSOZIALA

Agoitz plaza z/g

944 759 472

servimujer@modulodeustosanignacio.org

ZATOZ YOUTUBESKOLARA!

YOUTUBESKOLAK BIZKAIA

13 eta 16 urte bitartean badituzu... **EMAN IZENA!**

youtubeskolak.eus

Bizkaiko Youtubeskolak:
DURANGO
AMOREBIETA-ETXANO
BASAURI • ZALLA • DERIO

AZKUE
KUPURUA

Bizkaia
Bizkaia

ondotik auzoko emakumeen indarrak batu eta harremanak sendotzera begira egindako proposamena.

Horiez gain, ugariak dira zonaldeko ikas-tetxe eta unibertsitateetan talde feministak: Hegoak Sarrikoko EHUn, Umorez Ibarrekolandako institutuan eta BAI Botikazarrekoan. Emakumeekin eta indarkeria jasandako pertsonekin lan egiten duten hainbat elkarte ere baditugu: Ecuador Etxea, Izaera elkarte, Eraikiz Kolektiboa eta Deustu-San Inazio Modulu Psikoso-ziala, esaterako.

Azken horrek urtero antolatzen ditu emakumeentzako autodefentsa tailerrak. Aurten maila aurreratuko saioa prestatu dute, azaroaren 13 eta 20rako, 16:30etik 20:30era San Inazio-Ibarrekolandako Udal Zentroan (Errondoko 2). Isabel Bernalek gidatuko du tailerra eta sarrera doakoa da, aurrez servimujer@modulo-deustosanignacio.org helbidean izena emanez gero.

Izaera Deustu eta San Inazio emakumeen elkarte da. 1997an sortua, emakumeentzako tailer, ikastaro, hitzaldi, eta hainbat ekintza kultural antolatzen dituzte. Artea, dantza, historia, kirola, memoria edota autoestimua lantzen dituzte, abesbatza bat ere badute eta noizean behin bidaia kulturalak egiten dituzte elkarrekin. Bi hamarkada baino gehiago daramatzate martxan, eta kideek azaldu digutenez, orain gutxi arte hilabeteko 25. egun guztietan Done Petriko plazan elkartzen ziren indarkeria matxista salatzeke. Gero eta jende gutxiago gerturatzen zenez elkarretaratzeetara, egiteari utzi zioten, eta orain elkarrekin hurbiltzen dira Bilboko azaroaren 25eko manifestaziora.

Aurten gainera, Deustualdeko beste emakumeekin joateko aukera izango dute, zutabea antolatuko baitute inguruko talde feministek Bilboko manifestaziora joateko. Nor bere auzotik abiatu eta

Euskalduna zubiko eskaileretan elkartuko dira, Bihotz Sakratuan hasiko den manifestazioarekin bat egiteko.

Emakumeenganako indarkeriaren aurkako eguna Deustun

Oraindik egutegian seinalatutako egunerako hilabete falta bada ere, Deustualdeko talde feministak hasi dira egun horren bueltan egingo dituzten ekintzak prestatzen. Arangoitin bezperan hitzaldiak antolatu dituzte Kiskitinek. Azaroaren 24an, igandea, Aitziber Bañuelos gizarte hezitzaile eta Eraikiz Kolektiboko kidea (elkarriketa PREST! 197. zenbakian) eta Cristina Gutierrez artista eta idazlea hurbilduko dira Baserrira. Arratsaldeko 17:00etan hasiko dira hitzaldiak, baina horren aurretik, goizean, performancea egiteko asmoa dute Kiskitinak taldeko kideek, aurten eraildako emakumeak gogoratu ekartzeko.

San Inazio eta Ibarrekolandan aurreko asteburuko ostiral eta iganderako hainbat ekintza aurreikusten dituzte. Bilobak talde feministak antolatuta, azaroaren 22an antzerki emanaldia eta Ane Zugazaren kontzertua izango dira Errondoko Auzo Etxean (Navarro Villoslada 12). Igandean, 24an, zineforuma eta eztabaida egingo dituzte, eta astelehenean, emakumeenganako indarkeriaren kontrako nazioarteko egunean, elkarretaratzea egingo dute auzoan Bilboko manifestaziora joan aurretik.

Done Periagan ere ekintzak prestatuko dituzte azaroaren 25aren aurretik. Deustualdeko Emakumeen* Sareak deituta, indar erakustaldia egingo dute ostiral iluntzean Done Petri plazan. Indarrak batu eta indarkeria sexistaren aurkako aldarriak kalera ateratzeko baliatuko dute.

Esan bezala, astelehenean, azaroaren 25ean, Euskalduna zubiko eskailerapean elkartzeko deia zabaldu dute auzoko talde feministek, Bilbon egingo den manifestaziora elkarrekin gerturatzeko.

“Oraindik hilabete falta bada ere, Deustualdeko talde feministak hasi dira azaroaren 25aren bueltan egingo dituzten ekintzak prestatzen”

ARANGOITIKO LIBURUTEGIA

Arangoiti eskolan liburutegi bat daukagu liburu eta proiektuz beteta. Ezagutu nahi baduzue irakur ezazue ikasle batek idatzitako eskutitza.

Testua eta argazkiak
Arangoiti HLHI

Kaixo. Arangoitiko ikasle bat naiz eta kontatu nahi dizuet zer egiten dugun eskolako liburutegian. Txikiekin hasiko naiz. Haur

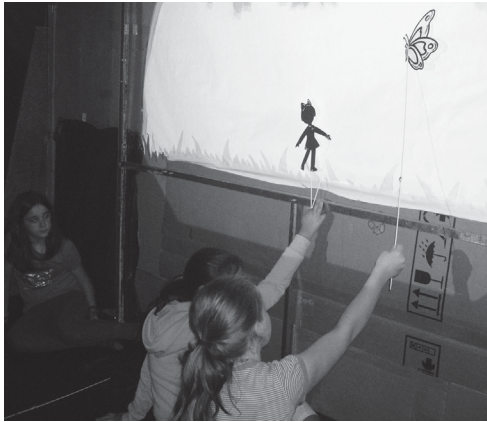

Hezkuntzan astero joaten gara liburutegira ipuinak entzutera edo irakurtzera. Gure liburutegian ipuin pila ditugu liburuzainak urtero argitaratu berriak erosten dizkigulako.

Askotan liburuzainak edo irakasleek ipuin politak irakurtzen dizkigute, baina batzuetan gurasoak ere gonbidatzen ditugu liburutegira istorio dibertigarriak kontatzera. Jakina, guk ere bakarrik irakurtzen dugu nahiz eta oraindik hizki guztiak ezagutu ez. Berdin da, hain politak dira marrazkiak! Gainera, liburu batzuk soinu edo testura desberdinak dituzte eta batzuk ere ezusteak gordetzen dituzte paper-hegalak altxatzean.

Jolas batzuk ere daude guretzako. Gehienak trebezia, memoria edo logika garatzeko dira eta primeran pasatzen dugu. Hori bai, amaitzen dugunean dena ordenatuta utzi behar dugu. “Batu, batu...” betiko kantinela.

Lehen Hezkuntzan beste ekintza batzuk egiten ditugu. Ikasturte hasieran liburu-zainak poesia lehiaketa bat antolatzen du. Baina aurretik olerki asko irakurtzen ditugu. Juan Cruz Igerabide edo Xavier Olaso izaten dira idazlerik arrakastatsuenak. Gero, ideiak hartuta, idazteari ekiten diogu eta oso lan politak egiten saiatzen gara. Ondoren, olerki guztiak lehiaketara aurkeztzen ditugu eta opari dibertigarriak irabazteko aukera daukagu. Amaitzeko, olerki bilduma prestatzen dugu eta liburutegian gordetzen da. Asko gustatzen zaigu aurreko urteetan egindako poesiak berriro irakurtzea. A zer nolako poetak ginen!

Ikasle nagusiek ordenagailuko programa bereziak ezagutzen dituzte: Power point, Tondoo, Photo Peah, Play Comic, Photo Story, Animoto... Argazkiak ere egiten ditugu eta fotonobela zoroak prestatzen ditugu.

Baina gehien gustatzen zaiguna antzerkia da. Liburuzainak gidioak idatzi, musika egokia bilatu eta dekoratua prestatzen du. Gero guk entsegu asko egiten ditugu eskolako antzerkian.

Oso urduri jartzen gara gure ikaskideak eta senideak etortzen direnean estreinaldian, baina txalotzen hasten direnean zirrara eragiten digute. Urtero Udaleko antzerki lehiaketara aurkezten gara eta askotan sarituak izan gara. Horri esker aukera izan dugu gure antzezlanak Arriaga antzokian aurkezteko. Oso esperientzia polita da. Eta

gauza bat esango dizuet: kamerinoak itze-lak dira eta agertokia erraldoia da!

Gurasoentzako hizketaldiak antolatzen dira liburutegian. Urtean bi edo hirutan elkartu gara libururen bat komentatzeko. Bueno, liburua aitzakia baino ez da haien esperientziak eta eguneroko kezkak konpartitzeko. Egia esanda denbora berehala pasatzen zaie!

Amaitzeko, arratsaldean eskolako orduak bukatzen direnean, liburutegia irekita daukagu liburuak hartzeko edo etxerako lanak egiteko. Liburuzainak beti laguntzen digu, baina ez esan ezer gure irakasleei.

Segur aski ekintza asko ahaztu ditut, baina beste egun batean kontatuko dizkizuet. Gonbidatuta zaudete gure liburutegira. Etorri nahi duzue?

FRANCESC MACIÀ ETA ESPAINIAKO ARMADA AURREZ AURRE DEUSTUAN (ETA III)

Aurreko ataletan Deustuko etorbide nagusiaren izen dantza berregin genuen. Lehenengo Generalitateko presidente Francesc Macià, ondoren, modu antidemokratikoan, Espainiako Armadaren etorbidea eta, jarraian, herritarren bozez hautatuko udalak Maciàren izena itzuli zion 1936an. Berriz ere, ez luzerako. Uztailaren 18ko matxinada frankistak zapuztu zuen.

Testua: Hektor Ortega - **Argazkia:** FOAT

Bilbo 1937ko ekainaren 19an hartu zuten Francoren tropek. Ekainaren 21ean Bilboko Udal berria osatu zuten, udal demokratikoa desegin ostean. Alkate, Jose Maria Areilza aristokrata falangista jarri zuten. Harekin batera hiru zinegotzi kudeatzaile izendatu zituzten, haietako bat Esteban Calle Iturrino, 1934ko udal demokratikoa ordezkatu zuen korporazioko kidea. Astegarrenean, ondoko erabaki hau hartu zuten: Deustuko etorbideari Espainiako Armadaren izena eta plaza biribilari Espainiako plaza izena ezartzea berriz ere.

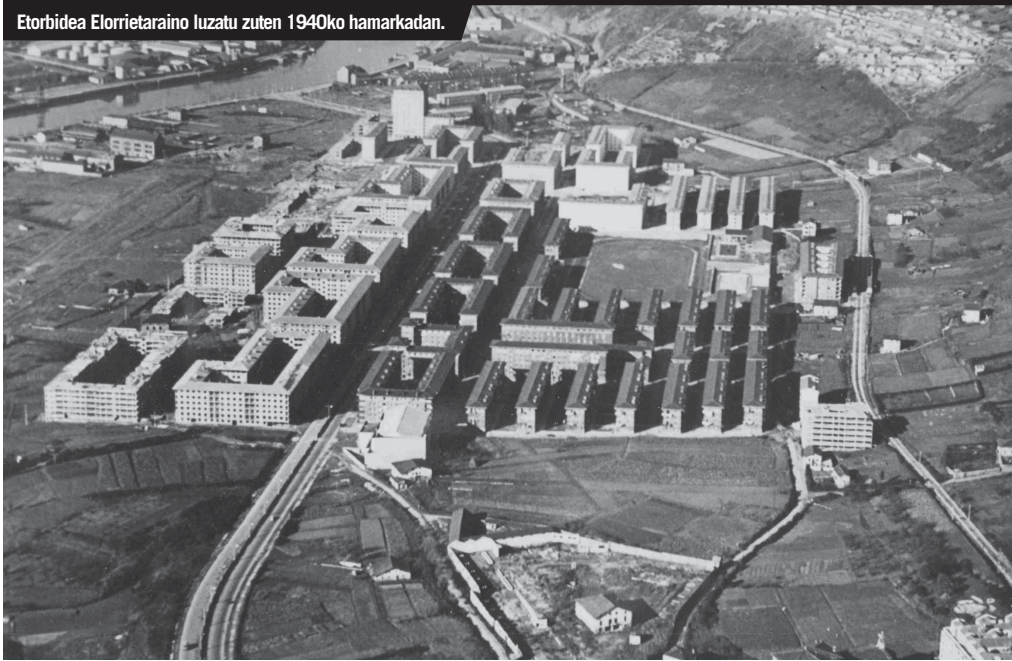
Abenduan berriro jorratu zuen kontu hori Bilboko Udal frankistaren osoko bilkurak. Orduko hartan argi utzi zuten zer esan nahi zuten Armadaren etorbidea esatean: “Para tributar el merecido homenaje al Glorioso Ejército Nacional Liberador de Bilbao, se acuerda que de ahora en adelante se denomine Gran Avenida del Ejército la alameda número 3 del Ensanche de Deusto que desde la cabecera del Puente del Generalísimo Granco y a través de la plaza de San Pedro de Deusto llegará hasta el límite jurisdiccional”. Horregatik jarri zioten, beraz, Armadaren etorbidea: Bilbo demokratikoa menderatu zuen armada frankista omentzeko.

Eta luzaroan iraun zuen Armadaren etorbi-deak Deustualdean. Harrigarria bada ere, hauteskundeen bidez hautatutako lehenengo udalak kale izendegia frankismoz eta faxismoz garbitzeari ekin zionean, ez zuen ukitu Bilbo zanpatu zuen Armadaren omenezko etorbidea. Espainiako Armada botere faktikoetan ahaltsuena zen, eta, antza denez, Udalak nahiago izan zuen bere horretan uztea. Hori bai, zorra neurri batean kitatzeko, 1983an Francesc Maciàri kalea eman zion Deustuko zubitik hur. Hor dago, gaur egun ere.

Ez ei dago mila urte iraungo duen kalamida-derik. 1990eko ekainaren 14an Bilboko alkate Jose Maria Gorordok (EAJ) udalbatzari jakinarazi zion etorbideari izena aldatzeko asmoa: Espainiako Armada barik, Jose Antonio Agirre lehendakaria omendu nahi zuen aurrerantzean. Patxi Garcia (EA), Teo Uriarte (EE) eta Koldo Urrutikoetxea (HB), aldaketaren alde agertu ziren haien taldeen izenean. PSOEk esan zuenez, alde zegoen, baina gaia mahai gainean uztea eskatu zuen. Juan Atxukarrok (AP), oster, kontra jo zuen. Zergatik? Esan zuenez, izen aldaketa “va en contra de una institución clave dentro del Estado español del cual formamos parte, a Dios gracias”.

Erantzun hunkigarria eman zion Jesus Maria Etxebarria Olondo zinegotziak. Esan zion ba ze umetan kalea ofizialki zabaldu zutenean

Etorbidea Elorrietaraino luzatu zuten 1940ko hamarkadan.

bera han egon zela, “eta kale horrek, Deustuko zubitik plazaraino, Francisc Maciàren izena zeraman; eta Armada etorri zen eta izena kendu egin zion”. Egun gutxi batzuk geroago jarri zituzten Agirre Lehendakaria etorbidearen plaka berriak.

Ohar bi amaitu aurretik. Bat. 1970eko hamarkadan, herri mugimenduak Jonan Aranguren Iharra deustuarren izena eman zion Armadaren etorbideari, baita plakak margotu ere. Guardia Zibilak hil zuen 1972an, Urdazubi aldean. ETAko kidea zen. Diktaduraren aurkako borrokalaria diktaduraren zerbitzariak akabatu zuten arren, bere burua demokrazia gisa aurkezten duen Estatu espainolak gaur egun terroristatzat jotzen du Aranguren. Bilbok ez dio egin, oraindik, inongo aitoren ofizialik. Arrigorriagak, berriz, haren izena eman zion plaza bati 1980an.

Bi. Armadak bere etorbidea galdu zuen bezala, Espainia ere plaza barik gelditu zen. 1995eko urriaren 19an gertatu zen, Bilboko udal bilkura osoaren ebazpenaren ondorioz. Herri Batasunak kale izendegitik izen iraingarriak kentzeko proposatu zuen, ondoko hauek zehaztuz: Espainiako Printze-printzesaren zubia (Salbekoa), Guardia Zibilaren plaza (Autonomia kalearen ondoan) eta Espainiako plaza. Lehenengo biak ez ziren aurrera atera, baina hirugarrena, ezustean, bai. HB eta Jose Maria Gorodoren taldea (ICV) agertu ziren aldaketaren alde. EAJ eta PSOE abstenitu egin ziren eta PPK aurka bozkatu zuen. Horrela desagertu zen plaza hura, udal antidemokratiko bik (1934 eta 1937koak) Espainiari eman ziotena “para afianzar el españolismo en el pueblo y contener los avances del separatismo cada vez más audaz”.

Kalderapeko
euskal kultur gunea

www.kalderapeko.com

txakur kalea, 1. 48005
bilbo • euskal herria
tfnoa: 94 416 40 99

ARRAKALA, DEUSTUKO ETXE ABERATSENEN ETA TXIROENEN ARTEAN

Estatistikako Institutu Nazionalak (EIN)

estatu osoko udalerrri guztietako errenta

datuak argitanatu berri ditu, kalez kale.

Deustun, aldeak nabariak dira bai auzoen

artean eta baita familia-etxeen artean ere.

Estatistikak egiterakoan 2015 eta 2016 urteetako errenta datuak eta 2016ko eta 2017ko urtarrilaren 1eko errolda datuak hartu dituzte kontuan. Horren arabera, Deustuko familien batezbesteko errenta urtean 35.243 eurokoa da.

Baina deustuar guztiok ez dugu tamaina horretako diru sarrerarik. Zonalde edo atal bate-tik bestera izugarri aldatzen dira gauzak.

Torre Madariagako Gipuzkoa, Logroño eta Santander kaleek zein Blas de Otero, Jon Arrospide eta Iruña kaleko Torre Madariaga auzuneko zatiek dute batez besteko familia errentarik txikiena (22.529 euro), eta Francisc Macià, Deustuko Zubia, San Pio X, Agirre Lehendakari, Madariaga, Blas de Otero eta Botika Zaharra kaleek osatzen duten etxadiak handiena (49.474 euro): Torre Madariagako beheko parteak halako 2,2.

Aipatutakoak dira Deustuko bi muturrak. Baina muturretara jo gabe ere nabarmendu daitezke aldeak. Torre Madariagako beheko zatiak baino emaitza hobeak izan arren, batezbestekoaren oso azpitik eta familia errenta txikiak dituzten atalen zerrendaren buruan daude Arangoitiko Araneko, Egileor, Gane-kogorta, Ganeta mendia eta Gorbeia kaleek osatzen duten etxadia (23.134 euro), San Ignazio-Tellaetxeko Juan de Antxeta eta Orixe kaleko 6. zenbakia (23.783 euro), Ibarrekolandako Arrue Margolariak, Benidorm, Juan

de Urbietako kaleek eta Ibarrekolandako plazak osatzen duten etxadia (24.419 euro) eta Madariaga eta Blas de Otero kaleen arteko Torre Madariagako goiko zatia (25.056 euro) ere.

Kontrara, diru sarrerarik handienak dituzten aldean daude Agirre Lehendakari kaleko 75. zenbakia eta Deustuko Kanala, Julio Urkijo zein Morgan kaleak, Madariaga etorbideko azken zatia eta San Felicísimo plaza batzen dituen etxadia (48.904 euro), Botika Zaharra, Francisc Macià kalearen hasierak, Sancho de Azpeitiak, Blas de Oteroren hasierak, Heliodoro de la Torrek eta Rafaela Ibarra hasierak osatzen duten etxadia (47.517 euro) eta Ibarrekolandako Landabaso plaza, Larrako Torre 2, Erdikoetxe hasiera, Etxenagusia Margolaria 2 - 4 (45.274 euro). Aipatzekoa da sarrerarik altuenak dituztenen 10 atalen barruan zortzi Deustuko Doneperiagan daudela eta gainontzeko biak Ibarrekolandan.

Auzoz auzo

Auzoz auzo, Elorrieta da auzorik aberatsena, 38.242 euroko batez besteko familia errentarekin, Deustuko Doneperiagaren aurretik (38.087,17 euro urtean, batez beste). Txanponaren beste aldea dira Arangoiti eta San Ignazio-Tellaetxe. Lehenengoak 25.792,67 euro inguruko diru-sarrerak ditu urtean. San Ignazio-Tellaetxek, berriz, 31.088,75 euro. Ibarrekolandako familiak, batezbesteko 35.823,13 euroekin, tartean gelditzen dira.

Deustuko Doneperiagan daude desberdintasun handienak (26.945 euroko aldea). Ibarrekolandari dagokionez, 20.855 euroko aldea dago gehien eta gutxien duten atalen artean. San Ignazio-Tellaetxek, sarrera altuen eta txikien arteko aldea 15.186 eurokoa da. Amaitzeko, Arangoitin daude desberdintasun txikiak. Errenta altuen eta txikien arteko aldea 5.965 eurokoa besterik ez da.

Testua:
Borja
Sarrionandia-Ibarra

DEUSTUKO IKASTOLAREN SORTZAILE ETA LEHEN ANDEREÑOAZ ZENDU DA

1963. urtean 13 neska-mutil hasi ziren Agirre Lehendakariaren kaleko Azaola-Gereñotarren etxebizitzan eskolak jasotzen, Elixabete Lopez de Gereño andereño zutela. Hurrengo ikasturtean, 1964-1965ean, Estibalitz ahizpak lagundu zion klaseak ematen eta lekukoa hartu zion ikastolaren eraketa prozesuan.

Testua: Prest! - **Argazkia:** Deustuko Ikastola

Lehendik ere, Iralabarrin izan zen irakasle, Frantziskotarren komentuan zegoen ikastola ezkutuan. Hezkuntza inspektore baten salaketaren ondoren, 1959an itxi zuten, eta partaideei isun handiak ezarri. Estibalitzek, esaterako, 10.000 pezeta ordaindu behar izan zituen, eta egun batzuk atxilotuta egon zen. Gainera, poliziak etxeko telefonoa zulatu ziela kontatu digu bere anaia Sabinok.

Esan bezala, 1964an hasi zen Gereño Agirre Lehendakariako etxean klaseak ematen, oraindik maistra titulurik ez zuela. Bera merkatari-tza-peritua zen, eta gerora egin zituen magisteritza ikasketak. Azaola-Gereñotarren familiak beti egon dira euskal kultura indartzeko eta hedatzeko lanean, eta, horregatik, hartu zuten ikastolaren proiektua etxean abiatzeko hautua.

Ikasturte amaieran Hezkuntza Ikuskaritzaren bisita izan zuten, eta horrek legezko erregulaziorik eskatu zuen. Ondorioz, uda horretan bertan lokal baten bila hasi ziren irakasle eta gurasoak. Done Petri parrokiakoek utzitako lokal txiki batean hasi zuten hirugarren ikasturtea eta Estibalitz izan zen andereño eta kudeatzaile bakarra.

Pixkanaka, gero eta ikasle eta irakasle gehiago batu ziren proiektura. 1968an haur-eskola

Estibalitz Lopez de Gereño Deustuko Ikastolaren 50. urteurrenean (2013)

jarri zuten martxan, eta Guraso Asanbladaren eskariz, Gereño Pedagogia Zuzendari izendatu zuten. Aldi berean, Pasiotarren parrokiak (San Felicisimo) utzitako lokal batean beste haurtzaindegi bat sortu zuen guraso talde batek.

Legeztatzea aurrera eramateko Hezkuntza Ikuskaritzarekin hasi ziren berriro harremanetan, aurretik aurkeztutako dokumentazioa galdu baitzen. 1969ko ikasturtea 150 ikasleekin hasi zuen Deustuko Ikastolak. Haurtzaindegia Done Petrin geratu zen Abaitua andereñoaren esku, eta San Felicisimon bost ikasgela osatu ziren, Ozamiz, Jaio, Castresana, Beaskoetxea eta Gerrickabeitia irakasleekin. Estibalitz ez zen haiekin mugitu, gurasoak zaintzeko erabakia hartu eta andereño lana bukatutzat eman zuelako.

Deustuko Ikastolak urteak eman zituen horrela, 1986an gaur egun dagoen eraikinerako mugitu zen arte. Instituzioekin luze borrokatu behar izan zuten horretarako. 1993an sare publikoan sartzeko aukera izan zuten eta geroztik eskola publikoa da Deustuko Ikastola. Horixe guztia, besteak beste, Estibalitzen aleari esker.

berbetan

JOSE LUIS GARCIA GONZALEZekin

Bizitza osoa atletismoari lotuta

“Hemen ez digu inork laguntzen, are gehiago,

Jose Luisek (San Inazio, 1952) 47 urte daramatza atletismo entrenatzaile lanetan. Hastapenetan San Inazioko kiroldegiko pista mitikoan ibili zen, baina haren desagerpenarekin Zorrotzara lekualdatu behar izan zuen. Lehengo atleten dedikazioa handiagoa zela uste badu ere, gustura ibiltzen da oraindik. Badu kritika gogor bat, ordea: instituzioen lana.

Testua: Aitor Sarrionandia-Ibarra Fernandez
Argazkiak: Iñigo Azkona eta Jose Luis Garcia

trabak jartzeko aukera badute, egiten dute”

Noiz eta nola hasi zinen atletismoan?

Atleta moduan 1963an hasi nintzen. Lagun batzuek Bizkaia Atletismo Klub taldean izena eman zuten eta etxe ondoan zegoen San Inazio atletismo pistan entrenatzen zuten, hara joan nintzen ni ere. Talde hori dagoeneko desagertu da, eta pista ere, gaur egungo kiroldegian zegoen. Neska eta mutil talde handi batean entrenatzen ginen Jose Inazio Martinez de Antoñanarekin. Gerora, Bizkaiko Atletismo Federazioko lehendakaria izan zen. Garai hartan Lutxanako irakaslea zen eta lana amaituta motorrez etortzen zen. Oso gutxi egiten genuen korrika, batez ere, gimnasioan aritzen ginen.

Zelan igaro zinen entrenatzaile izatera?

Ofizialki 1974an hasi nintzen entrena-tzaile, baina 1972tik banuen taldetxo bat nire aginduetara. Udaletxeko Bilbao Kirol Klubak, hau ere dagoeneko desagertua, kirol batzuk hartzen zituen, haien artean atletismoa. Nire entrenatzaileak taldea zuzentzeko proposatu zidan, eta geroztik horretan nabil. Hasierako talde horretan atleta onak zeuden, esate baterako, Manuel Fernando Gago; 1500 metro 4 minututan egiten zituen gazte mailako lehenengo urtekoa izanda.

Nolakoa zen San Inazio atletismo pista?

Oso atsegina zen, haizerik gabekoa, nahiz eta hasieran beisbol eta futbolarekin

partekatzen zen. Aurrerago errugbiarekin ere, baina ez zegoen inolako arazorik. Errautsezkoa zen eta argirik ez bazuen ere, kaleko farolekin moldatzen ginen. Garai horretan farolek egurrezko makila bat eta argi txiki bat baino ez zuten. Dutzak ez zeuden aldagela barruan eta dutxatzeko kalera atera behar ginen. Ur berorik ere ez zegoen. Euriarekin pista lokazten zen eta bero egiten zuen egunetan ureztatu behar genuen, bestela asfaltoa baino gogorrago jartzen zen. Bizkaia osoan ez zegoen pista gehiagorik eta guztiak han entrenatu behar ginen. Horregatik atleta eta entrenatzaile asko elkartzen ginen han: Dimas Ramos, Alberto Diez, Antoñana... Material aldetik behar genuen guztia genuen eta dena oso ondo zainduta. Izan ere, Bizkaiko federazioko epaile bat mantentze-lanetaz arduratzen zen. Gogoratzen dut epaileak noizbehinka gurekin entrenatzera etortzen zirela. Abiadura saioak egiten genitue-nean, haiek irteera emateko pistolarekin praktikatzen zuten eta denborak era zuzenean kronometratzen ikasten zuten.

Noiz joan zinen Zorrotzara?

2000ko irailean. Hala ere, pista inauguratu baino lehen gu han egon ginen. Urte horretan Sidneyko (Australia) Joko Olimpikoak ohi baino beranduago izan ziren, ondorioz Espainiako txapelketa ere bai. Udan ez zegoen pistarik zabalik entrena-tzeko eta baimena eskatu genuen, pista

“Ezinezkoa izango litzateke zenbatzea zenbat atleta entrenatu dudan, baina 1.000 atleta baino gehiago bai”

▷ ▷ SAKONEAN

“Orain gehiagotan etortzen zait burura atletismoa uztea”

Atletismoaz gain, zer kirol duzu gustuko?

Denak, igeriketa eta txirrindularitza izan ezik. Nik eskubaloian eta boleibolean bizkaiko federazioarekin jokatu izan dut, saskibaloian eta futbolean oso ona nintzen, palan San Inazioko frontoian Deportivoko profesionalekin aritzen nintzen... Gaur egun mendira joaten naiz, korrika egiten dut eta golf zelaian ibiltzen naiz eroso delako.

Luze ikusiko zaitugu entrenatzaile lanetan?

Bai, baina orain gehiagotan etortzen zait burura uztea. Hala ere, bost urtez behintzat jarraituko dut.

Entrenatzaile izango ez bazina zer egingo zenuke?

Kirol gehiago egingo nuke eta arlo kulturala gehiago zainduko nuke. Niri zinema, pintura eta eskultura asko gustatzen zaizkit baina arratsaldero pistara joaten naizenez denbora gutxi eskaintzen diet. Literatura ere gogoko dut, urtero 50 liburu baino gehiago irakurtzen ditut. Ez nintzateke taberna batera joango musean jolas-teko, aldiz.

Euskal Herriko selekzioa nazioartean lehiatzen ikusiko dugu?

Bai, horretaz konbentzita nago.

amaituta baitzegoen. Baietz erantzun zигuten, tartean, entrenatu behar zuen atletetako bat Nerea Azkarate zelako. Garai horretan Olinpiar Jokoetara joateko aukera zuen eta telebista askotan etortzen zen bera grabatzera.

Zenbat atleta entrenatu duzu urte hauetan guztietan?

Auskalo, ezinezkoa izango litzateke zenbatzea, baina 1.000 atleta baino gehiago bai. Aurten 40 inguru dauzkat.

Entrenatu duzu atleta ezagunik?

Asko. Lehenengotarikoa Cristina Castro izan zen, 1992ko Bartzelonako Joko Olinpikoetan egon zen eta 100, 200 eta 400 metroan oraindik zenbait errekor ditu. Esther Larena, 6 metro baino gehiago salto egin zuen lehen euskal herritarra; Teo Alonso, Cesar Lasa, Cristina Celis eta Rakel Celis ibiltariak, Espainiako txapelketa absolutuan dominak irabazitakoak; Arantza Loureiro, Europako hiru txapelketan parte hartutakoak; Nerea Azkarate, deustuarra, munduko txapelketan izandakoa; Borja Huerto, junior mailako munduko txapelketan egondakoa; Angela Tejedor, Sandra Marcos eta Erika Fano Espainiako txapel-dunak izandakoak; Begoña Adrian, jauzi hirukoitzean Espainiako txapelketako finalean hainbat aldiz aritutakoa; Iñigo Joven, Iñigo Rodriguez...

Hainbat diziplinako entrenatzaile izanda, baten batean erosoago sentitzen duzu zure burua?

Bai, hesietan eta iraupen probetan, zailantzarik gabe.

Asko bidaiatu duzu atletismoagatik?

Bai, asko. Orain gutxiago bidaiatzen dut. Alde batetik, adina nabaritzen da, eta bestetik, orain atletak askoz autonomoagoak dira. Lehen kontzentrazioetara eta txapelketetara joateko ez zuten beste biderik. Gaur egun gurasoek eta klubek lan hori egiten dute. Gehiegi bidaiatu dut, zenbait urtetan autoz 35.000 km egin ditut.

Zu ez zara talde bakarreko entrenatzailea eta zure atletak talde ezberdinetakoak dira. Beste kiroletan hori ez da suertatzen. Zergatik gertatzen da hori atletismoan?

Betidanik atletismoan entrenamendu-taldeak sortu dira. Atletak elkarrekin entrenatzen dute baina atleta baikotza talde batekoa edo independentea da, ez daude guztiak talde barean. Hori oso ohikoa da hemen. Bizkaitik kanpo badago talderen bat bere entrenatzaileak dituen, batzuetan kontratuarekin eta beste batzuetan kontraturik gabe, eta talde horien atletak entrenatzaile horiekin entrenatzeko aukera dute, baina hemen ez da horrelakorik gertatzen.

Atletismoa kirol minoritarioa da. Hala ere, osasuntsu ikusten duzu?

Ez, guztiz kontrakoa. Gaur egun 4 atletismo mota dute. Elite mailakoa egoera onargarrian dago. Hastapeneko mailakoa, eskola kirola, alegia, umeen haurtzaindegia baino ez dira eta zenbait klubak diru iturria. Erdi mailako atletismoa oso egoera txarrean dago, maila zein atleta kopuruari dagokionez. Eskola-adinean atleta kopuru handia dago baina 18 urtez azpiko mailara heltzen direnean % 80 baino gehiago desagertzen da. Azkenik errepede-atletismoa edo herrikoia dago. Gorakada betean dago baina ez dut uste sei urte baino gehiago iraungo duenik. Izan ere, jaisten ari delako zantzuak badaude. Horren atzean dirua

dago: kirol materialen enpresena, zenbait entrenatzailearena... Azken horiek Internet bidez lan egiten dute eta ez dituzte atletak ezagutzen. Harrigarria da.

Kaletik jende nahikok egiten du korrika, nabaritzen da hori atletismoan?

Ez, orokorrean ez. Baten bat atera daiteke baina oso kasu bakanak dira. Adibidez, badago euskal herritar bat Ingalaterran bizi dena [Iraitz Arrospide] Espainiarekin lehiatu izan duena maratoian. Pistako atletismoari kalte egiten diola esango nuke. Atleta askok pista uzten du lasterketa herrikoia eta mendi probetan parte hartzeko. Horietan diru-sariak daude, errazagoa da nabarmentzea, exigentzia maila txikiagoa da...

Zer deritzozu erakunden lanari atletismoarekiko? Baliabide nahiko jartzen dute?

Zero. Zorrotzako pista ikustea besterik ez dago. Oso egoera txarrean dago eta gainera ez dugu ia materialik. Guk erabiltzen dugun materiala (pesak, hesiak...) nik urteetan erositakoa da edo lankide ohiek eta atleten gurasoek niretzat egindakoa. Jaurtitzaileek ere haien materiala erosi behar izan dute. Zazpi euro ordaintzen dituzu hona sartzeko eta pista baino ez duzu, ezer gehiagorik ez. Hemen ez digu inork laguntzen, are gehiago, trabak jartzeko aukera badute, egiten dute.

“Atletismo herrikoia atzean kirol materialen enpresen eta zenbait entrenatzailearen interesa dago”

Deustuko Elkartasun Eguna

Hirugarrenez ospatuko da Elkartasun Eguna, Jon Mirena San Pedro, Juankar Iglesias eta gainerako preso eta iheslarien etxeratzea eskatzeko. Deustuko Ezker Abertzalearen ikasurte politikoari hasiera emateko ekimena izan ohi da Elkartasun Eguna, eta aurtengoa “Euskal Herriaren egiten den azken elkartasun eguna izatea” espero dute. Hala ere, berrikuntzekin dator azaroko hitzordua: bi egunera luzatuko dute ekitaldia, azaroaren 8 eta 9ra, alegia. Ostira-lean Patxadaz talde deustuarra igoko da gaztetxeko oholtzara, eta Etche-koyeko lagunek luzatuko dute gaua. Larunbatean mendi martxa egingo dute Deustualdeko mendietan barrena; eguerdian, herri bazkaria egongo da Herriko Tabernan, eta azkenik ekitaldi ezberdinak antolatuko dituzte Deustuko hainbat txokotan.

EUSKARA

Kiosko Yabelek jaso du aurtengo Errekaurti Saria

Urriaren 7an eman zuten Berbaizu Euskara Elkarteak komertzioetan euskararen erabilera sustatzeagatik urtero banatzen duen saria. Kiosko Yabelek (Agirre Lehendakaria 31) izan da aurtengo saritua, langileen artean eta bezeroekin euskararen erabilera sustatzeagatik. Dare Basterra berbaizukide gazteak eman zion garaikurra. Loitz artista deustuarrak egindakoa da, Adolfo Guiardren *Krabelin gorridun base-rritar gaztea* koadroan oinarritutako keramika. Gogoratu Berbaizuren blogean Deustualdeko komertzio euskaldunen zerrenda argitaratuta dagoela.

EUSKARA

Bordatxo Jatetxeari eman diote Bai Euskarari saria

Urriaren 24an Donostiako Miramar Jauregian jaso zuten saria Bordatxo jatetxeko Estitxu eta Gorkak. Euskararekin hartutako konpromiso argia aitortu nahi izan die Bai Euskarari elkarteak. Urtero EAEko bi entitate eta norbanako bat saritzen dute euskararen alde egindako lanagatik. “Euskara eta euskararen unibertsoa argiz betetzen dituzten horiek aitortu nahi ditugu, euskaraz lan egin eta bizi nahi dugunontzat erreferente baitira”, azaldu dute ekitaldian. Izan ere, laneko kontu guztiak euskaraz egiten dituzte, administratiboak edo publizitateari lotutakoak ere, kosta ala kosta.

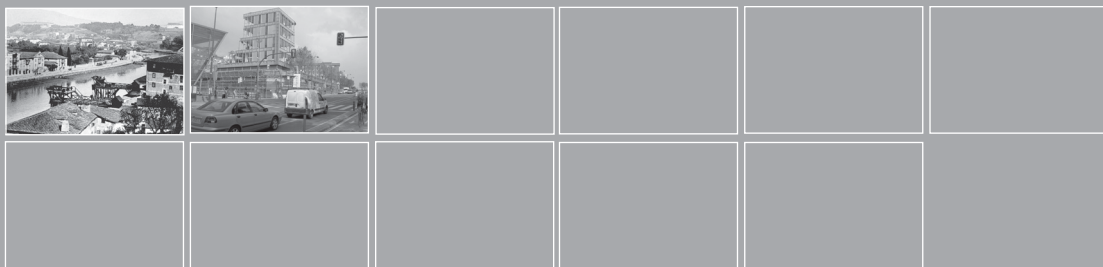

ARANGOITI

Bihotzaren elkarteak auzo asanblada egin du

Urriaren 22an elkartu ziren Egileor plazan auzoaren eta auzotarren inguruko hainbat gai eztabaidatzeko. Hasteko, aspaldi auzotarren eskura jarri behar zen merkatu zahararren inguruan aritu ziren. 2015ean onartu zen espazio hau auzotarrek kudeatzea, baina oraindik Udalak ez die lokala utzi. Horrekin lotuta, nagusientzako espazio egoki baten falta aipatu zuten, eta honen aurrean hainbat proposamen egin

zituzten. Urbanizazioa eta irisgarritasuna ere izan zituzten hizpide: oinezkoentzako kale gehiago aldarrikatu zituzten eta “auzoaren erdigunera” joateko igogailu baten beharra azpimarratu zuten, oraingoa etxe multzo jakin batera bakarrik iristen delako. Estazio elektrikoan aparkaleku berriak egitea proposatu zuten, ibilgailuak auzoko erdigunetik ateratzeko. Amaitzeko, justizia soziala izan zuten aztergai.

Urtea: 2008

Txema Luzuriaga

BBVAren datu-prozesaketa zentroa

Jose Maria Cahapa arkitektoak diseinatuta, 1970. urtean eraiki zuten BBVAren datu-prozesaketa zentroa. Nazioarteko estiloari jarraiki, gortina moduko horma eta adreiluzko akabera konbinatzen zituen.

2008an eraitsi zuten Agirre Lehendakaria etorbidean eta Ibarrokalandako metro irteeraren aurrean zegoen eraikina.

Andoni Luzuriagak lagatako argazkia

Segi Deustualdean euskara sustatuz. Eskerrik asko denoi!

Iragar zaitez
Prest!-en
tel. 94 447 10 42
bilbokoaldizkariak@gmail.com

A Z L A
TATTOO STUDIO

Errondoko kalea z/g. Ibarrekolanda
tlf. 640 903 311
instagram: @azala.tattoo

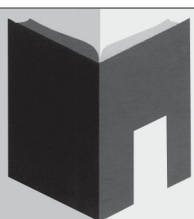
YVES ROCHER
FRANCE
Ercilla, 32 Indautxu 94 4703765
Luis Power, 7 Deustu 94 47639 48
H. de Amezaga, 27 Bilbo 94 4437303

Optica
Aranda
Agirre Lehendakaria, 147 Tfonos:
SAN INAZIO 94 475 11 24

ATXURI
TABERNA
Luzarra 1
Deustu
946 75 40 17

BREST
kafetegia
Blas de Otero, 5
Tfnoa: 94 447 95 43

Alonso Pertsianak
Plaza Celestino Mª del Arenal, 12
48015 Deustu-Bilbao
Tel.: 94 600 14 24
alonsoper@euskalnet.net

Urrunago zertarako?
Deustuko Liburudenda
San Pedro Plaza 4

Yoki Berri
Taberna
Good vives!
Luzarra, 6 - Deustu
@tokiberritaberna

1924tik Deustun
Florería
La Flor
Julio Urquijo 3 - Deustu
94 475 18 29
Mantak, edredoiak, ezkontza eta jaunartze
jantziak...garbitzen ditugu

artez
euskara zerbitzua
Probatu
herrizki.eus
ANDROID APP Google play
App Store
BIZKO INDIARAKA GOBIERNO VASCO BFA OFE

Ramon y Cajal, 8 behea
48014 Deustu
tel. 94 475 22 33
matxintxu@aeeknet.net
Matxintxu
aek ■ euskaltegia
Matrikula zaitez!

Nailan
Parquetak - Bamizak
Morgan kalea z/g
48014 Deustu - Bilbo
tfno: 94 475 67 84
nailanparquet@euskalnet.net

RONDOKO
HORTZ KLINIKA
Iratxe Jimenez Bobadilla
ODONTOLOGO ELKARGOKIDEA ZKIA: 855
Odontologia orokorra eta prebentiboa
Ume eta helduak
Tratamendu estetikoak eta garbiketa
Peridontzia eta protesi kengarriak
Ortodontzia
PADI
OSAKIDETZA
Errondoko z/g, SAN INAZIO
94 475 5932
E.P.S. 425/97

Bitxidenda
Sabin
Erlojudenda
Rafaela de Ibarra, 6
Tfnoa 94 475 63 16

KM PERSIANAS
CERRAMIENTOS
Deitu eta Ikusi!!
PERTSIANAK ETA ITXIDURAK
Araneke, 28 - 48014 Bilbao
TEL. 94.447.70.32
E-MAIL: persianaskm@persianaskm.com
www.persianaskm.com

BIDAURRE
elekttrizitate eta margo-lanak
2daurrelan@gmail.com
669 42 76 23

Estatuaren justizia sisteman sinesten duzu?

**Marga
Deustu**

Inola ere ez. Baina ez azken aldian gertatzen ari denagatik, urteetako esperientziak erakutsi digulako legeak prestatzen dituztenentzat soilik daudela pentsatuta. Haiek ez dituzte betetzen, baina bai betearazi.

**Christian
La Peña**

Zer da hori? Ezagutzen dudan justizia bakarra nire lagun Sotoren ama da.

**Domingo
Arangoiti**

Bai, bestela gureak egin du. Sistema judiziala ez da perfektua eta akatsak izan baditu, baina ahal duten hoberen egiten dutela uste dut.

**Mari Carmen
Arangoiti**

Astiro dabilen arren, funtzionatzen duela uste dut.

**Izaskun
Barakaldo**

Azken aldian ikusten ari garenekin, Kataluniako kasua, adibidez, ematen du justizia eskubideak mugatzeko baino ez dutela erabiltzen. Ez gara libre gure eskubideak erabaki eta gauzatzeko.

**Jon
Buena Vista**

Orokorrean ez dut estatuaren justizian sinesten, baina minimo batzuk betetzearen alde nago.

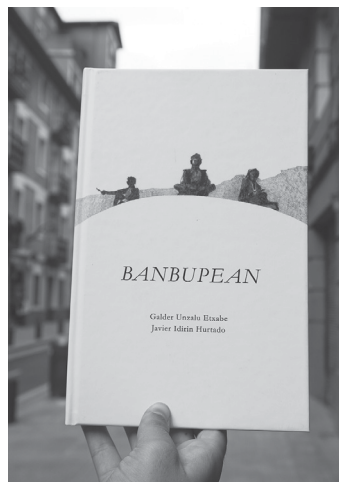

harkua bete berpa

>>LITERATURA

‘BANBUPEAN’, XERPEN MUNDURA JAUZIA

Hiru urteko tartean bi aldiz egon da Nepalgo Pakhumba xerpa herrixkan Galder Unzalu deustuarra. Bertan ikusitakotik, entzundakotik eta bizitakotik abiatuta, zortzi ipuinez osatutako liburua argitaratu du, ‘Banbupéan’. Javier Idirin arangoitiarrak ilustratu eta Almudena Canetek maketatu dute lana.

Testua: Jone Gartzia

Zortzi ipuin, hitzez marraztutako zortzi argazki, lumaz idatzitako beste zortzi marrazkik lagunduta. Hori izan da Galder Unzaluk eta Javier Idirinek erabilitako lanabesa xerpen mundua deskribatzeko. Unzaluk Pakhumba herrira egindako bidaletan ikusitakoa islatu gura zuen, han ezagututako lagunentzako testigantza bildu, eta deskubritutako “beste Nepal” hori erakutsi, mendizale eta trekking bideetatik aldendutakoa.

2011an lehenengoz eta 2014an bigarren bezala bisitatu zituen Galderrek Nepal ekialdeko lurak. Mendiaren ezagututako lagun xerpa

batentzat bitartez “2.000 metro luzeko magal luzeetan eskegita” dagoen Pakhumba herriko bizimoduan murgiltzeko aukera izan zuen. Ipuinok bi egonaldiotan idatzi zituen, “entzutek eta bizitzetik, sartzetik eta egotetik”, eta irakurleak bertakoen etxe, eskola eta kaleetan zehar barreiatzen ditu orritz orri.

“Sentitzen nuen zor moduko bat nuela haiekin”, aitortu digu idazleak. Horrela, ba, “benetako xerpen bizitza” erakutsi nahi izan du. Azaldu digunez, xerpa ez dira soilik mendiaz bizi, “gu bezala herri bat dira, euren ohitura eta hizkuntzarekin”.

Atmosfera hori osatu guran, Javier Idirin arangoitiarrak lagundu dio. Galderrek egindako argazkietatik abiatuta ipuin sorta ilustratu du. Ipuinak bezalaxe, batzuk errealistagoak dira besteak baino, baina denek irudikatzen dute xerpen mundua eta bizimodua.

Kontakizunek ere asko dute errealek, baita fikzioak ere. Benetako pertsonaia dira protagonista, izenak aldatuta, eta eurekin bizi izandakoak ditu abiapuntu Unzaluk, elkar ulertzeko zailtasunak gorabehera, halarik ingelesez zeinuekin nahastuta izan baitzuten lingua franca.

Ekainean kaleratu zuen liburua, bere kabuz finantzatutako 50 aleko edizio mugatuarekin. Uda amaitu baino lehen agortu ziren ale guztiak, baina eskuratu nahi duenak Deustuko Liburutegian eta Anti Liburutegian bilatu dezake, han utzi baitzituen hiruna ale. Nolanahi ere, aurrerago bigarren edizio bat argitaratzeko asmoa azaldu digu Galderrek. Beraz, xerpen munduan murgildu nahi duenak badu liburua erreserbatzeko aukera. Zuzenean posta elektronikoki bidez berari eskatzeko gomendatu digu (gunzetz@gmail.com). Bidaia on!

<https://www.arnasagara.eus/>

‘Arnasa gara’, arnaguneetako herritarrek ahalduntzeko egitasmoa

UEMA Udalerrri Euskaldunen Mankomunitateak eta Euskal Herriko hainbat instituziok aurkeztutako komunikazio kanpaina da Arnasa gara. Helburua “arnaguneetako herritarrek ahalduntzea” eta “euskararen biziberritzean duten garrantziaz jabetzea” da. Horretarako, Hiru Damatxo ekoiztetxeak egin-dako Kartzela serie digitala erakutsiko dute arnagunez arnagune. Duran-goko Azokan aurkeztuko dute seriea, eta horren ondoren Euskal Herri osora hedatuko dute arnaguneetan zabalduetako mezua, EITBren laguntzarekin.

Kukulumutxun, sumo borroka euskaraz

Ondarroako hiru lagun sumo txapelketen laburpenak euskaraz ematen hasi dira. Aitor Aramaio, Iñigo Solabarria eta Iker Alkorta dira, eta Youtubeko Kukulumutxun kanalera igotzen dituzte bideoak (horrela esaten zaio Ondarroan kukubilko ibiltzeari). Kasualitatez ezagutu zuten kirola, eta asko ikusi eta irakurri ostean txapelketen laburpenak euskaraz zabaltzera animatu ziren. Iruizkinak euskaraz eta japonieraz egiten dituzte, sumoak hizkuntzarekin duen lotura mantentzeko. Dagoeneko 25 bideo dituzte eta guztira 3.000 ikustaldi baino gehiago.

PREST!: ALDAPAN GORA ATSEDENA

Ekainean eman genuen PREST! aldizkariaren egoera larriaren berri. Geroztik, alarma guztiak piztuta mantendu ditugu, aurtengo dirulaguntzen atzerapenak likidezian eragindako arazoa dela eta. Oraingoan, berri lasaigarri batekin gatoz: Bilboko Udaleko dirulaguntza jaso dugu. Ondorioz, urte amaiera bitartean bizirauteko moduan gaude, eta urtarrilean Bizkaiko Foru Aldundiko dirua iritsiz gero, egoera nahiko baretuko litzateke. Hala ere, ez gaude gure onenean eta egoerak estua izaten jarraitzen du oraindik. Foru Aldundiak eta Jaurilaritzak dirulaguntzak eman bitartean ezingo dugu zorrik kitatu ezta aurreikuspen handirik egin. Horregatik, irakurle guztien babesa eskatzen jarraitu behar dugu, hori baita aldizkaria ekonomikoki egonkortu eta proiektua indartzeko bide bakarra. Beste behin ere, eskerrak eman nahi dizkizuegu era batean edo bestean egoera honi aurre egiten lagundu diguzuen guztioi, zuek gabe aldizkari hau ez litzatekeelako posible izango.

DEUSTUKO BIGARREN TRIKIJAIALDIA IZAN DUGU JADA!

Testua: Ibon Urrutia / **Argazkia:** Deustuko Trikijsaialdia

Goizean goiz ekin genion muntaketari, lan banaketari eta lehenengo trikitilari eta pandero-jotzaileen harrerari. 11:30ean hasi zen trikipoteoa; dantza eta kantu artean deustuarron telefonoak sutan: "Nondik zabiltzate?", "Berandutu naiz, banoa!". 14:00etarako Done Petrin ehun lagunetik gora bildu ginen trikitilari, pandero jotzaile, dantzari eta parrandazale artean.

Dantzatzeke unea zegokigun, eta musikariak dantzari bihurtu ziren Bihotz Alai, Mikeldi eta Gure Herria dantza taldeen laguntzaz. Giroa paregabea zen; instrumentua hartu, utzi, dantzatu, berriz hartu, dantzatu... gazte zein heldu, dantzariak protagonista!

Eguraldiaren iragarpena ikusita, bazkaria Done Petri plazatik Herriko Tabernara mugitzea erabaki genuen. Justutxo sartu ginen, eta, zorionez, janaria soberan erosi genuen ezustekoak ekiditzeko, ia 100 lagunekoa ez da bazkari makala!

Bazkalostean, kalejiran jaitsi ginen plazara, zuzeneko emanaldiak gozatzeko irrikan. Lehenengo euri tantekin batera igo ziren etxeakoak taula gainera, Jon Azanza eta Markel Baroja. Itzela da ikustea zelako maila daukagun herrian, plazerra eurak entzutea. Jendeak euritako azpian ikusi zuen emanaldia, inork ez zuen etxera joan nahi hasiera ikusita, eta are gutxiago zetorrena jakinda: Asier Gozategi, Ane Etxezarre-

ta, Hodei Insausti eta Sara Iriarte. Gaztetxoak bidelagun, sekulakoa antolatu zuen laukoteak!

Eguraldi kaskarrak emanaldiaren jarraipena eta bukaerako kontzertua Gaztetxera mugitzera behartu gintuen. Hirukote bat zetorren hirugarren emanaldian: Jokin San Jose, Zuriñe Gonzalez eta Big Sound Boy. Trikitixa hainbat formatutan ikusi genuen eta oraingo honetan DJ baten alboan. Bafleek ondo erantzun zieten musika eta doinu berritzaileei ere.

Kanpoan euria egon arren, jendea berotzen hasia zen eta azken bikotearen txanda heldu zen: Xabier Etxaniz eta Ainara Saizar. Azkenengo bikote horrekin gaztetxeak gainezka egin zuen, txalo zaparradak abesti artean, oihuak eta klasikoa dugun "beste bat!". Harriagarria da gure instrumentu hauekin sor daitekeen magia eta giroa.

Egunari itxiera emateko, Xukelak taldea izan genuen, inork espero ez zuen sorpresa ikaragarria. Doinu eta erritmo exotikoak eza-gunak ditugunekin nahastuz, jai giro aparta sortu zuten. Itxiera borobila ertzik gabeko egun baten-tzako. Eskerrik asko azaldu zireten guztioi eta ez egin zalantzarik, bueltatuko gara!

BERBAIZU, ERRONKA BERRIAK BURUAN

Hamarkada berrian jarria du fokua Berbaizu Euskara Elkarteak. Neguan abiatu zuten gogoeta prozesuarekin lotutako jardunaldia egin zuten irailaren 28an. Lagun andana batu ziren Bidarte Udaltegian eta, bildutako ideia meta dela-eta, hitzordu berria iragarriko dute laster.

Testua: Jon Intxaurreaga / **Argazkia:** Jone Gartzia

Aldaketetara egokitzea omen da bizirik irauteko oinarrizko legeetako bat. Urtarrilean, Berbaizu Euskara Elkarteak konturatu zen oinarriak zaharkituta geratu zirela eta gogoeta prozesua abiatzeko garaia zela. Orduan, berbaizukideei elkartearen diagnosia eta galdetegi bat bidali zien eta, erantzunak jaso ondoren, *Berbaizu 2020-2030 hamarkada berriari begira* jardunaldia antolatu zuen pasa den irailaren 28an. Helburua argi zegoen: erantzunen gainean hausnartu eta erabakiak hartzea. Hori buruan hurreratu ziren 40 lagun Bidarte Udaltegira.

Saioak hiru zati izan zituen. Lehenengoan, elkarteak Berbaizuren “konstelazioa” osatzen duten satelliteak aurkeztu zituen, besteak beste, Txantxiku, Elorri Bertso-Eskola, Ikasleen Euskara Batzordeak edo irakurtzen ari zaren PREST! aldizkaria. Bigarrenez, bertaratutakoek elkartearen funtzioak izan zituzten hizpi-

de: Deustualdean erreferentea izatea, dinamizatzailak izatea, euskararen sustapena eta euskararen presentzia bermatzea. Eztabaida mamitsuak egon ziren eta, azkenean, lau lan-ildo gailendu ziren: komunikazioa indartzea, kontzientziazioa lantzea, aisialdia-kulturgintza sustatzea eta Deustura etorriak erakartzea.

Atsedenaldiaren ostean, hurbildu zirenek elkartearen gabeziak izan zuten berbagai: Deustuko beste taldeetan, gazteengan eta Deustualdeko beste auzoetan eragite-

ko modua, hain zuzen. Hainbat talde jarri ziren jomugan, besteak beste, gurasoak eta umeak, kirol taldeak edota gazteak, eta asmo bat nagusitu zen: elkarlana; Berbaizu besteei zabaltzea, konfort-gunetik atera eta bidelagun berriak erakartzea heldu den hamarkada berrian. Horra hor helburuetako bat.

Etorkizunean jarrita du gogoa Berbaizuk eta nora bideratu zehaztea izango da laster iragarriko den hitzorduaren helburua. Fokua piztuta dago, adi egon sei-

P6
PABELLON 6
2019-2020-2021

SABIAS ELLAS

azaroak 01etik
abendua 01era arte

www.pabellon6.org

PINTXODROMOA

>>SUKALDARITZA

TIPULA ETA PIPER TORTILLA

Madariaga etorbideko 19. zenbakira jo dugu urri honetan, eta Etxe-Berri tabernarekin egin dugu topo. Egunero salgai izaten dituzten tortillak eta pintxoak aurkeztu dizkigute Adolfo eta Rociok.

Zailtasun maila: ertaina

Egiteko denbora: 20 minutu

Prezioa: 1,70€

Bereztasuna: Mota eta zapore guztietakoak egiten dituzte

Kontu batzuk

Patata tortillak dira Etxe-Berriko pintxo izarrak. Denetariakoak egiten dituzte: perretxikozkoak, hegaluze eta espinakazkoak, karbonaradunak, urdaiazpiko eta gaztadunak... baina, arrakastatsuen tipula eta piperduna izaten da. Tortillez gain, egunero izaten dituzte salgai muskuilu anoak, barregarriak baratxuriekin, antxoa arrautzaztatuak eta freskoak, eta beste bereztasun bat: etxeko arroz pastela. Asteburu eta jaiegunetan, gainera, txibierro kurruskariak prestatzen dituzte.

Etxe-Berriko Adolfo eta Rocio

**CAFETERIA
ETXE-BERRI**

ETXE-BERRI TABERNA

Madariaga etorbidea 19 - Deustu

Ordutegia

Egunero 07:00etatik 01:00etara

Tel.: 94 476 12 93

Sekretua:

Etxean bezala prestatzen dituzte Etxe-Berriko tortillak. Piperrak eta tipula ondo bigundu behar direla esan digu Rocio sukaldariak, eta patatak ondo frijitu. Hain ondo egiten ditu tortillak, ezen

bezero batek moussearen testura dutela esan digun. “Jendeak beti esaten digu amamaren tortillaren antzekoak direla”, diosku arro. Eta badira, mimo izugarriz egiten dituztelako 36 urtez geroztik.

OSAGAIK

Arrautzak
Tipula
Piperra
Oliba-olioa
Patatak
Gatza

Presta itzazu Deustualdeko tabernetako pintxo goxoenak zure etxean!

Hementxe jasoko dituzu argibide guztiak. Eta hurrengo hilabeteetan...

Ramon y Cajal, 24

DEUSTUA

Tfnoa: 94 447 45 00

San Pedro plazako
frontoiaren atzean

**Deustuko
Ramon y Cajal kalean
girorik onena!**

kultur txotx

Literatura eta musika fresko-freskoa gure aholkularien kupelekoa

LAURA FEIJO IGLESIA

Sortzailea eta bihurria

ARTEA ETA PAPERA

Ezagutzen nauen jendeak badaki euskarri digitaletan lan egin arren, eta nire bizitzaren erdia ordenagailu baten aurrean ematen badut ere, paperaren defendatzaile sutsua naizela. Beharbada, liburugintzaren maitalea naizelako izango da, edo papera orain arte jakintzaren garraibidea izan dela uste dudalako. Beharbada, artearen alderdi sentikorrak nire arreta guztiz bereganatzen duelako izango da, edo beste barik, paper multzo bat hartu eta usaintzeak nigan sortzen duen plazerra berehalakoa eta atsegina delako. Bada, aukera dugu papera eta artearen maitaleok azaroaren 14tik 17ra Euskaldunan burutuko den Bilboko Paper Arte eta Grabatuaren Nazioarteko Jaialdian (FIG) murgildu eta horri protagonismoa ematen dion espazioaz gozatzeko. Horretan, obra grafikoa, kontenporanea eta garai guztietakoa aurkeztuko diguten berrogei galeria nazional eta nazioartekoek hartuko dute parte. Gainera, erakusketa ikusteaz haratago, tailerrak, ponentziak eta mahai inguruak antolatu dituzte, paper artearen inguruan hausnartu eta ikasteko helburuarekin.

Iraultza digitalaren barruan paperak duen (eta izan duen) garrantziaz jabetu eta etorkizunera begira horren bidezko adierazpen molde berriak garatzeko unea da, esperimentatzeko eta artearen alderi kognitiboari garrantzia emateko unea. Izan gaitzezen kritiko eta bila ditzagun garapenerako bitarteko berriak, zaharrak ahaztu gabe.

Info + www.figbilbao.com

MIKEL AUZMENDI IRAZOKI

Elorri bertso-eskolako kidea

BESTE ERRUTINEN ANTZERA

Doinua: ETAre su-etenetik

Aste batzuk daramatza gure artean udazkenak mendia janzten hasi da soinekorik ederrenak oporretara bidean zeruian hegazti trenak hainbat jaki goxo asko zoruan zain daudenak baina garai honetan ere datoz errutina denak zeregin errepikakor sarri astunak direnak hauen parte triste dira epaitegiko azkenak

Kataluniako epaia Altsasukoen afera ez dira ezusteko izan beste errutinen antzera gau luzeagoak bezala tristura heldu bihotzera iluntasun haundi honi ez zaio ikusten amaiera aurrerantzean datorrenak negu gorriaren tankera nahi ez duenaz zaila da heltzea adostasunera kimuak sortuko ote udaberriaz batera

 SONAKAY + IKER LAUROBA BILBO BBK aretoa urriak 26 20:00 sarrera: 10/12 €	 ANNE ETXEGOYEN & LES NOUVELLES VOIX BASQUES BERRIZ Kultur etxea urriak 26 20:00 sarrera: 8/10 €	 AGUR ETA DOLORE ANTZERKIA-SOLASALDIA PLENTZIA Danontzat Gaztetxea azaroak 9 20:00 sarrera: 3 €	 HUNTZA GETXO Muxikebarri Antzokia Arrigunaga aretoa azaroak 15 22:00 sarrera: 8 €	 OLATZ SALVADOR + XABI BANDINI BILBO Kafe Antzokia azaroak 28 22:00 sarrera: 10/12 €
--	---	--	--	---

ANTOLATZAILEA:

BABESLEA:

LAGUNTZAILEAK:

SARRERAK:

Bilbon
euskaraz

Bilbao

www.bilbaeuskaraz.eus

BILBAO TX PUPPET FESTIVAL 2019

38. BILBOKO NAZIOARTEKO TXOTXONGILO JAIALDIA
38° FESTIVAL INTERNACIONAL DE TÍTERES DE BILBAO

23/11 - 2/12

NON / DÓNDE
"SALA CÚPULA"
CAMPOS ELÍSEOS ANTZOKIA
"HARROBIA", "PABELLÓN 6", "LA FUNDICIÓN"
CENTROS MUNICIPALES
DEUSTUKO, ERREKALDEKO, S. FRANTZISKOKO UDALTEGIAK
BIZKAIKO ZENBAIT HERRITAN / EN PUEBLOS DE BIZKAIA

www.bilbaotxfest.org

Sarreraren erosketa / venta de entradas on line entradas.teatrocampos.com

